

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ZA 2023 r.

KRAPKOWICE, STYCZEŃ 2024 r.

Cel I.

Promocja Zdrowia

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia. Podniesienie świadomości mieszkańców wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych. Kampanie profilaktyczne:

a/ w dniach 29.04 - 04.05.2023 r. „Złot rodzin abstynenckich „Realizacja działań dla mieszkańców promujący zdrowy i trzeźwy styl życia z elementami profilaktyki uzależnień i terapii rodzin uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych. W zlocie z terenu gminy Krapkowice uczestniczyły 2 osoby.

b/ W dniu 10.06.2023 r. PSSP nr 5 w Krapkowicach w ramach ogólnopolskiej kampanii „Postaw na Rodzinę” zorganizowało dla dzieci i rodziców festyn przedszkolny „Dzień Dziecka”. Uczestniczyło 150 wychowanków i 100 rodziców i 20 wychowawców. W trakcie festynu dla uczestników zorganizowano liczne konkursy profilaktyczne, gry planszowe, zajęcia dydaktyczne oraz zajęcia sportowe.

2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.

W ramach tych działań skupiono się na rozwijaniu edukacji publicznej mającej na celu informowanie o problemach i szkodliwych zachowaniach związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu, konsekwencjach takich zachowań a także metodach leczenia i zapobiegania szkodliwym zjawiskom zdrowotnym i społecznym w tym zakresie.

Propagowano materiały informacyjno - edukacyjne o tematyce uzależnień w trakcie festynów i imprez rekreacyjnych.

W szkołach organizowane były spotkania, prelekcje i pogadanki z dyrekcją placówek, pedagogami, wychowawcami, rodzicami i uczniami w trakcie których poruszane były tematy dotyczące problematyki uzależnień w ramach współpracy z Policją.

3. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

Rozpowszechnienie Informatora dot. placówek udzielających pomocy. Broszury, plakaty przekazano do służby zdrowia, placówek pomocy społecznej – 100 szt.

4. W ramach działań rekomendowanych do realizacji w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w dniu 23 listopada 2023r. w Zespole Szkół im. Jana Kilińskiego w Krapkowicach przy ul. Ks. Duszy 7, zorganizowano debatę społeczną – ewaluacyjną pod nazwą „Trzeźwość na drodze to mój priorytet” dotyczącą zjawiska nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego. W debacie wzięli udział w większości pełnoletni uczniowie szkoły średniej, nauczyciele, pedagodzy.

5. Prowadzenie i utrzymanie punktów opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Krapkowice (zajęcia opiekuńczo-wychowawcze).

W 2023 r. działały 2 Punkty opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży tj. na ul. Damrota 2 w Krapkowicach (działający od października 2023 r.) z zajęć skorzystało 36 osób.

W punkcie opiekuńczo wychowawczym w Ściborowicach z zajęć skorzystały 23 osoby. Ogółem – 59 osób.

6. Szkolenie kadr:

Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

a/ szkolenie „Ustawa z dnia 09.03.2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Współpraca służb w procedurze zobowiązania osoby uzależnionej do leczenia. Rola służb pomocowych – KRPA, OPS i inne” W szkoleniu udział wzięły 3 osoby.

b/ Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież jako zadanie własne gmin i miast w kierunku działań opartych na dowodach naukowych. Udział w szkoleniu wzięła 1 osoba.

Członkowie GKRPA w ciągu roku korzystali z bezpłatnych szkoleń i webinarium on-line dotyczących zapobiegania przemocy domowej między innymi:

a/ Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Tworzenie i funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych. W webinarium skorzystało 2 osoby.

b/ Przeciwdziałanie przemocy domowej. Z webinarium skorzystało 2 osoby.

c/ dzieci i młodzież a nowe media elektroniczne – użytkowanie problemowe i uzależnienia. W webinarium wzięły udział 2 osoby.

d/ Nowe „Niebieskie Karty” W webinarium wzięły udział 2 osoby.

7. Zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.

a/ w całym 2023 r. członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili 11 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w tym 1 kontrola z interwencją).

b/ W okresie od 31.08.23 do 30.09.23 r. Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki na terenie gminy Krapkowice przeprowadziło szkolenie sprzedawców alkoholu – właścicieli, agentów i pracowników w punktach sprzedaży alkoholu. Szkolenie połączone było z tz. audytem tajemniczego klienta. Na podstawie przeprowadzonego szkolenia został stworzony Raport z wnioskami i rekomendacjami. Dokonano szkolenia w 63 obiektach.

Cel II.

Profilaktyka. Profilaktyka uniwersalna:

Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój.

a/ W okresie od 20.02.2023 r. do 24.02.2023 r. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z OPS w Krapkowicach organizował w okresie ferii zimowych akcję „Bezpieczne Ferie w Mieście 2023”. Istotną częścią akcji była funkcja profilaktyczna. Przekazywanie właściwych wzorców, postaw podczas wolnego czasu od zajęć dydaktyczno-wychowawczych ma zadanie ukazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu i tym samym

odsunięcie dzieci i młodzieży od niebezpieczeństw związanych z różnego rodzaju uzależnieniami i zagrożeniami.

Z uwagi na zasięg prowadzonych działań w których uczestniczyły dzieci na co dzień uczęszczające do czterech gminnych szkół (Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, Publiczna Sportowa Szkoła Podstawowa nr 5, Publiczna Szkoła Podstawowa w Żywocicach) akcja została podzielona na cztery samodzielne zorganizowane turnusy zgłoszone do Kuratorium Oświaty w Opolu i przeprowadzone na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 30 marca 2016 r. w sprawie wycieczek dzieci i młodzieży (Dz. U. 2021 poz. 1548).

Cykl feryjnych spotkań realizowano na obiektach w Publicznej Szkole Sportowej nr 5, Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4, Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Szkolnej, Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach, Publicznej Szkoły Podstawowej w Żywocicach, obiektach OSP, Krapkowickiego Domu Kultury, pływalni „Delfin”.

W tygodniowym cyklu po podsumowaniu list obecności w zajęciach brało udział:

- na terenie PSSP nr 5 – 80 dzieci w tym 2 z niepełnosprawnościami - 45 dzieci w wieku do 10 lat, 35 dzieci w wieku powyżej 10 lat,
- na terenie ZSP nr 4 – 45 dzieci – dzieci w wieku do 10 lat,
- na terenie PSP nr 1 – 65 dzieci w tym 8 osób z niepełnosprawnościami – 42 dzieci w wieku do 10 lat. 23 dzieci w wieku powyżej 10 lat.
- na terenie PSP w Żywocicach 39 dzieci – 24 dzieci w wieku do 10 lat, 15 dzieci w wieku powyżej 10 lat. Łącznie 229 uczestników.

b/ W okresie od 27.01 do 15.06.2023 r. oraz od dnia 04.10. do 15.12.2023 r realizacja programu rekomendowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom dot. pedagogiki dialogu: „TUTORING SZKOLNY” w Zespole Szkół im. Jana Kilińskiego w Krapkowicach, Wprowadzenie metody TUTORINGU SZKOLNEGO pomogło uczniom w dojrzewaniu, dochodzeniu do samodzielności, odpowiedzialności, mądrości. Ułatwiało planowanie i realizowanie zadań szkolnych oraz pozaszkolnych. W efekcie pracy TUTORA z uczniem zmienia się relacje w szkole, poprawi się poziom poczucia bezpieczeństwa, co w dalszej konsekwencji doprowadzi do poprawy wyników w nauce oraz realizacji systemu profilaktyki gminnej w odniesieniu do uzależnień i promocji zdrowia psychicznego.

W programie uczestniczyło w I terminie realizacji (II semestr roku szkolnego 2022 – 2023) 16 uczniów, 4 wychowawców i 16 rodziców łącznie przeprowadzono 84 spotkania (84 godziny) – koszt 5040 zł

W II terminie realizacji (I semestr roku szkolnego 2023 – 2024) uczestniczyło 24 uczniów, 4 wychowawców i 24 rodziców. Łącznie przeprowadzono 54 spotkania (54 godziny).

c/ W okresie wakacyjnym 2023 r. GKRPA organizowała kolejną edycję letniego wycieczki dla dzieci i młodzieży. Od 10 lipca do 25 sierpnia 2023 r. na terenie gminy Krapkowice realizowana była akcja „BEZPIECZNE i AKTYWNE WAKACJE 2023”. Celem akcji była promocja zdrowego stylu życia, realizacja profilaktyki gminnej w odniesieniu do uzależnień, poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach, wspomaganie rodzin w procesie wychowania dzieci, integracja dzieci w różnym wieku, promocja aktywności fizycznej oraz zapewnienie bezpiecznego wycieczki w okresie letnich wakacji. Szczegółowy harmonogram wakacyjnej akcji został przygotowany tak by jak największa grupa dzieci w przedziale wiekowym od 6 do 13 lat skorzystała z maksymalnej liczby zajęć.

Uczestnicy zajęć byli pod opieką 13 wykwalifikowanych wychowawców posiadających uprawnienia do realizacji programów profilaktycznych, oraz 3 kierowników wycieczki na co dzień dyrektorów, nauczycieli miejscowych placówek oświatowych.

W gminnej akcji „Bezpieczne i aktywne wakacje 2023” brało łącznie udział 228 osób.

- na terenie PSSP nr 5 – I turnus od 07.08 do 11.08.23 - 45 osób, II turnus od 21.08 do 25.08.23
- 60 osób – łącznie 105 uczestników,
- na terenie ZSP nr 4 – I turnus od 17.07 do 21.07.22 - 30 osób, II turnus od 24.07 do 28.07.23
- 30 osób, – łącznie 60 uczestników,
- na terenie PSP nr 1 – I turnus od 10.07 do 14.07.23 – 63 osoby, łącznie 63 uczestników.

d/ W dniach od 06.11 do 15.11.2023 r Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki prowadziło na terenie gminy Krapkowice w placówkach oświatowych realizację 7 edycji programu rekomendowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnień pod tytułem „Debata” oraz jednej edycji warsztatu profilaktycznego „Tolerancja i szacunek to mój wizerunek”. Działaniami zostały objęte następujące placówki oświatowe.

W ramach programu rekomendowanego „Debata”.

- Publiczna Sportowa Szkoła Podstawowa nr 5 w Krapkowicach (19 uczniów oraz 2 nauczyciele),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Krapkowicach (21 uczniów),
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Górnej (25 uczniów),
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Krapkowicach (87 uczniów).

W ramach realizacji autorskiego warsztatu profilaktycznego „Tolerancja i szacunek to mój wizerunek” działaniami zostali objęci uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kórnicy (13 uczniów, 1 nauczyciel).

e/ W dniach 07.11 do 15.12.2023 r. realizacja przez Centrum Profilaktyki Uzależnień „Ekspert” z Krakowa programu „Wylegaj się z sieci 2023”. Warsztaty profilaktyczne dot. uzależnień behawioralnych realizowane na bazie wytycznych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Programem zostały objęte następujące placówki oświatowe:

- Publiczna Sportowa Szkoła Podstawowa nr 5 w Krapkowicach (47 uczniów)
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Krapkowicach (40 uczniów)
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 w Krapkowicach (72 uczniów)
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Górnej (30 uczniów)
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Żywocicach (46 uczniów)

„Profilaktyka selektywna”:

Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.

Program Profilaktyczny (rekomendowany) „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” wczesne interwencje z udziałem pedagoga i psychologa podejmowane wobec uczniów upijających się, stosujących przemoc rówieśniczą. Program prowadzony jest od 2016 r. w Publicznej Sportowej Szkole Podstawowej nr 5. W 2023 r. programem interwencji objęto 12 uczniów, 15 wychowawców i nauczycieli, 10 rodziców, 2 pedagogów i 1 psychologa.

Cel III.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

1. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących działania na rzecz trzeźwości i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Trzeźwościowo-Turystycznym w Krapkowicach rodziny z problemem uzależnień i przemocy domowej brały udział w spotkaniach integracyjnych i wyjazdach. KSTT organizuje dla członków i grup trzeźwościowych spotkania edukacyjne i tematyczne o uzależnieniu od alkoholu. Jeden raz w miesiącu odbywają się spotkania AA i Al.-Anon na Górze Św. Anny. Organizuje się coroczne wyjazdy trzeźwościowe do Lichenia i Częstochowy, wyjazdy na zloty trzeźwościowe w Zakopanem. W roku 2023 organizowane były wyjazdy do Uniejów (dwukrotnie), Henrykowa i Wojsławic, Zamek Czocha, Krzeszów. W okresie letnim członkowie korzystali z wypoczynku nad morzem w Świnoujściu i Ustce. Jesienią odbyła się czterodniowa wycieczka na Podlasie i tradycyjne na Mikołajki był zorganizowany wyjazd do Zakopanego. W wycieczkach uczestniczyło zawsze powyżej 50 osób. Prezes Stowarzyszenia jest członkiem GKRPA w Krapkowicach i Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Wspomaganie działalności instytucji, jednostek służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej.

Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w ramach procedury „Niebieskie Karty”, udział w spotkaniach plenarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych – 45 powołań do grup diagnostyczno-pomocowych, udział członków Komisji w posiedzeniach plenarnych ZI – 6.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach w 2023 r. udzielił pomocy socjalnej i finansowej 609 rodzinom (727 osób). Z powodu alkoholizmu wsparcie otrzymało 42 rodziny (55 osób w rodzinach), natomiast z powodu narkomanii pomocy udzielono 3 rodzinom (3 osoby), z powodu przemocy domowej – 6 rodzin (21 osób).

4. W 2023 r. funkcjonariusze KPP w Krapkowicach przeprowadzili liczne akcje prewencyjne dot. wyeliminowania z ruchu drogowego nietrzeźwych uczestników. Ponadto w trakcie czynności kontrolnych punktów sprzedaży wyrobów alkoholowych nie ujawniono nieprawidłowości związanych z prawidłowym oznakowaniem dotyczącym szkodliwości spożywania napojów alkoholowych. Nie odnotowano przypadków sprzedaży innych alkoholi niż w udzielonym zezwoleniu.

Cel IV.

Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

1. Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu.

W Poradni Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska w Krapkowicach leczenie odwykowe podjęło 126 osób (w 2022 r - 76 osób) w tym 89 mężczyzn i 37 kobiet. Na leczenie stacjonarne skierowano 9 osób, objęto terapią osoby uzależnione krzyżowo-mieszane - 17 osób w tym 13 mężczyzn i 4 kobiety. Na terenie poradni działają grupy terapeutyczne: grupa podstawowa z programem intensywnej terapii uzależnienia, 1 grupa pogłębiona z programem pracy nad dalszym zdrowieniem. Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu mają możliwość skorzystania z terapii indywidualnej.

Udzielanie osobom uzależnionym, dotkniętym przemocą w rodzinie oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach prowadzi Punkt Konsultacyjno-Terapeutyczny dla osób i rodzin z problemem alkoholowym na ul. Krasickiego 4 w Krapkowicach. W 2023 r. udzielono ogółem 310 porad i konsultacji dla 65 osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji. Dla 14 osób współuzależnionych udzielono 60 konsultacji.

W 2023 r. psycholog udzielający konsultacji i porad dla osób dorosłych i dzieci dotkniętych przemocą domową oraz osób współuzależnionych zrealizował 162 konsultacji, w tym 85 dla kobiet, 44 dla mężczyzn i 33 dla dzieci (w 2022 r. dla 19 kobiet, 4 mężczyzn i 8 dzieci).

Cel V

Realizacja zadań przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach.

1. W 2023 r. odbyło się 18 posiedzeń komisji (w tym 5 dotyczących różnych spraw)
2. Rozpatrzono 125 spraw dotyczących kierowania wniosków osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe.
3. Wpłynęło 51 nowych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym.
4. Do biegłego skierowano 25 osób.
5. Do sądu skierowano 6 wniosków.
6. Do poradni odwykowej celem podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego skierowano 40 osób.
7. Umozorono i zamknięto – 19 spraw.
8. Komisja zaopiniowała wnioski o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (sklepy i punkty gastronomiczne) - 18 wniosków.
9. Udział członków Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 45 powołań do grup diagnostyczno-pomocowych; 6 powołań do obrad plenarnych Zespołu.
10. GKRPA w Krapkowicach założyła osobom dotkniętym przemocą domową 6 kart „A” w ramach procedury „Niebieskie Karty” i przekazała do Przewodniczącego Zespołu.
11. Przeprowadzono kontrole punktów sprzedaży - 10 kontroli (w tym 1 z interwencji).
12. Lekarz specjalista udzielił 113 konsultacji psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Sporządził: Jarosław Waligóra

Zatwierdził: Marlena Kornaś

Krapkowice 25.01.2024 r.